

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Situația s'a agravat.

Sibiu, 27 Ianuarie n.

Imbucurătoarea veste despre apropiata încheiere a păcii între Turcia și statele aliate balcanice, dela care se aștepta și ameliorarea situației financiare, atât de apăsătoare astăzi pentru toate statele și toate popoarele Europei, a fost înlocuită în curând cu o veste foarte îngrijitoare, contrară celei dintâi.

Hotărârea adusă din partea marelui sobor turcesc, ca guvernul din Constantinopol să accepte sfaturile cuprinse în nota colectivă a puterilor mari europene și se cedeze Bulgariei Adrianopolul, iar chestia insulelor să o lase în grija puterilor mari europene, ca ele să o rezolve după drept și dreptate: nu a primit adevărat aprobarea populației din Constantinopol, și mai ales a miliției; și astfel Joi d. ameazi, pe vremea când ministrii erau întruniți în consiliu, în scopul redactării răspunsului pe care avea guvernul turcesc să-l dea la nota colectivă a marilor puteri europene, vre-o 300 de nemulțămiiți din clasa mai aleasă a populației din Constantinopol, civili și militari, au intrat în curtea sublimii porți, demonstrând în contra hotărârii aduse din partea marelui sfat turcesc și în contra guvernului, aflător pe calea de a executa această hotărâre, și pretinzând cu toată energia, ca guvernul, care e pe calea de a trada interesele turcești, să se retragă și să facă loc altuia.

Câțiva mai energici, din mulțimea care acum creștea mereu, au intrat cu forța în sala în care era întrunit consiliul de ministri, unde s'au descărcat și câteva focuri de revolver și a fost omorât ministrul de război Nazim pașa, și au cerut retragerea guvernului.

Mișcarea, pusă la cale de Turcii tineri, cari nu tocmai de mult au fost alungați dela putere, a luat a-

poi și afară proporțiuni tot mai mari și mai amenințătoare astfel, că guvernul s'a văzut necesitat să-și înainteze numai decât demisia, pe care sultanul a primit-o, și a încredințat pe Mahmud Sefket pașa cu formarea noului cabinet, numind totodată în mod interimsal ministru de interne pe Talat bey și ministru de război pe Izzed pașa. Sufletul mișcării a fost colonelul Enver bey, eroul din Tripolitania, pe care sultanul l-a primit în audiență lungă de peste o oră, imediat după schimbarea guvernului, numindu-l la urmă șef al statului major. Mulțimea a stat în ploaie, dela orele 4 d. a. până seara la 8 și jumătate, și numai atunci s'a liniștit, când Mahmud Sefket pașa s'a prezentat în fața ei și din balcon i-a citit decretul sultanului, prin care îl numește mare vizir și-l încredințează cu formarea noului cabinet. Mulțimea l-a aclamat, și pe el și pe sultanul, și între strigăte de „trăiască războiul” a început a se respira în deplină ordine.

Noul ministeriu a fost compus încă în sara aceea. Din el face parte, ca ministru de lucrări publice, și senatorul Bașaria, Român macedonean.

S'a făcut deci în Constantinopol o schimbare de sistem, o schimbare de direcție politică, și încă în favoarea războiului, nu al păcii. A ieșit deasupra, ca învingătoare, părerea și dorința acelor Turci, cari zic, că decât o pace rușinoasă, cu pierderea Adrianopolului, pe care Bulgarii nici nu l-au cucerit încă, și care și acuma e turcesc, mai bine o moarte eroică, pe câmpul de luptă, apărându-și fiecare din ei legea și moșia. Și de părerea aceasta e întreaga miliție turcescă, dela Ceatalgea și dela Adrianopol, care prin comandanții ei a trimis vorbă de mai multe ori la Constantinopol, că dacă se leagă pacea sub condițiile dictate de Bulgari și de puterile mari europene: trupele turcești vor da întâi foc Adrianopolului, pretăcându-l în cenușă, a-

poi vor intra toate în Constantinopol pentru a-și răzbuna fără cruțare asupra celor ce au tradat interesele turcești.

A ajuns astfel, sub presiunea opiniei publice, la conducere în Turcia un guvern, care nu vrea pacea sub condițiile cunoscute, și care, ținând cont de sentimentele opiniei publice din țară,—pentru el mai mare putere decât puterile mari europene,—și de dispoziția sufletească a soldaților, va trebui se continue războiul în contra statelor aliate balcanice, dacă va cere trebuința. Incurcătura e deci acum mai mare decât oricând altădată, dela începerea războiului încoace, și diplomația europeană, care să laudă că va împedea cu orice preț continuarea războiului, se află pusă în fața unei probleme foarte grele, pe care nu știm zeu cum o va putea rezolva. Pentru că continuarea războiului în Balcani înseamnă un conflict european, care devine inevitabil, fiindcă Rusia a declarat deja, că ea pe viitor nu va mai observa neutralitatea, ci va sări în ajutorul statelor aliate balcanice, iar în cazul acesta nu va putea rămâne nepăsătoare nici monarhia noastră, și nici Germania, abstragând dela România, care va fi cea dintâi poate, care va trebui se între în focul războiului. Ne aflăm astfel de nou în fața unei primejdii din cele mai mari, de care minune mare ar fi dacă ne-ar putea scăpa — istețimea diplomației europene.

Urcarea salarelor învățătoarești.

În ședința de Joi a dietei domnul ministru de culte și instrucțiune publică, contele Zichy Janos, a depus pe biroul camerei două proiecte de lege, unul despre îmbunătățirea sortii învățătorilor dela școlile de stat, și altul referitor la salarisarea învățătorilor dela școlile comunale și confesionale. Conform acestor proiecte de legi, salariul fundamental pentru fiecare învățător se stabilește în suma de 1200 coroane; apoi învățătorii trec prin trei clase, cu câte trei gradații, astfel, că după doi ani de serviciu intră în clasa a treia, cu salariu de 1400 cor.

peste 4 ani cu salariu de 1600 cor. și peste alți 4 ani cu salariu de 1800 cor. După 4 ani trec apoi în clasa a doua, cu salariu de 2000 cor., care tot la 4 ani crește cu câte 200 cor., în urmă trec în clasa primă, cu salariu de 2600 cor., peste 4 ani cu salariu de 2900 cor. și peste alți patru ani cu salariu de 3200 cor. Acesta e maximul salariului învățătoareșc. După ce vom cunoaște în întregime proiectul de lege, vom reveni.

Din parlament. În ședința de Vineri a dietei a fost aleasă comisiunea specială pentru legea electorală. A fost compusă numai din deputați guvernamentali. Dieta și-a amânat apoi ședințele până ce comisiunea își va termina lucrările.

O voce serioasă în ora supremă

de un Arhiepiscop.

(Urmare).

Dacă vom căuta astăzi pe acei bărbați demni de odineoară, sau pe urmașii lor, măcar și numai prin orașele cu mai mult caracter românesc, afară doară de unicul Brașov, în celelalte piețe nu-i vom mai afla. Nu-i vom afla nici pe ei, nici proprietățile lor, nici stima, nici vaza, ce-și eluptaseră ei în zilele lor, ci vom afla, că proprietățile lor, cu prea puține excepțiuni, au trecut la străini, dimpreună cu comerțul, cu industria, cu dirigătoriile, cu averile și toate avantajile poziției lor. Iar ei, ori descendenții lor, iarăș cu puține excepțiuni, au dispărut și nu mai sunt, sau cari mai sunt, sunt risipiți și retrași pe lângă marginile orașelor, în niște condițiuni umiltoare, și în niște locuințe prea modeste, reprezentând tipul miseriei și al decadentei.

Aceste triste schimbări nu s'au întâmplat înainte de anul 1848, când eram în împrejurări grele politice, când și biserica noastră ortodoxă era subjugată, ci s'au întâmplat după anul 1848, s'au întâmplat eri, alături, se întâmplă în toate zilele noastre, înaintea ochilor noștri, într'un timp, când după litera legii, nu numai pe terenul bisericesc, ci și pe cel politic, ne bucurăm de drepturi egale cu celelalte popoare din patrie.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

(Urmare).

Lista

cărților pentru bibliotecile de școli primare, întocmită după vârste.

I. Dela 6—9 ani.

1. Animalele domestice. W. Krafft. Sibiu. 1-50 cor.
2. Bănățeanul I. A fost odată. Sfetea, București. 3 cor.
3. Bănățeanul. Cartea celor doi sbrăliți. (Pt. copiii dela orașe), C. Sfetea, București. 1-50 cor.
4. Basme alese pentru copii. C. Sfetea. București. (Pentru copiii dela orașe) 1-50 cor.
5. Brătescu-Voinești: Puiul (Biblioteca tineretului a „Asociațiunii” nr. 1) 6 fl.
6. Cele mai frumoase povești din lume. C. Sfetea. București. 3-50 cor.
7. Cele șase lebede. (Pentru copiii dela orașe și sub 6 ani). W. Krafft. Sibiu, 1-40 cor.
8. Cele zece pisicute (Pentru copiii dela orașe și sub 6 ani). W. Krafft. Sibiu, 1-40 cor.

9. Colodi: Pătanile lui T. ndărică. Povestea unei păpuși de lemn. Trad. de Al. Buzescu. (Pentru copiii dela orașe) — C. Sfetea. București, 1911 1-50 cor.

10. Copiii la țară. Poveste veselă. C. Sfetea, București. (Pentru copiii dela oraș) 3 cor.

11. Copiii pădurei. Istorieară. Bibliotecă Söcc. București, 1894, 10 fileri.

12. Creangă I.: Capra cu trei iezi. Ciurcu, Brașov, 12 fileri.

13. Dariu I.: Patru frați. Dialog. (Biblioteca copiilor nr. 8), Ciurcu. Brașov 4 fil.

14. Din grădina zoologică. W. Krafft, Sibiu, 1-50 cor.

15. Farago Elena: Pentru copii. Craiova, 1912, 1 cor.

16. Fetița cu bonetul roșu. (Pentru copiii dela orașe și sub 6 ani). C. Sfetea. București, 1-50 cor.

17. Fundescu I. C.: Fata bărbată și fata leneșă. (Biblioteca copiilor nr. 6) 4 fil.

18. Grimm, Frații: Povești. Trad. de Lia Hârsu. (Biblioteca pentru toți nr. 476—78). 90 fileri.

19. Moșia. (Pentru copiii dela orașe și sub 6 ani). W. Krafft. Sibiu. 1-40 cor.

20. Multe de toate. (Pentru copiii dela orașe și sub 6 ani). W. Krafft. Sibiu, 80 fileri.

21. Trei copiii drăgălași. (Pt. copiii dela orașe și sub 6 ani). Ig. Haimann, București, 3-20 cor.

22. Ureche Nistor V. A.: Z nele din Valea-Cerbului. — Tipografia Niculescu. București, 1904, 4 cor.

II. Dela 9—12 ani.

În afară de cele de sub I.:

1. Agârbiceanu I.: Doi bătrâni (Biblioteca tineretului a „Asociațiunii” nr. 6) 6 fileri.
2. Agârbiceanu I.: Tușa Oana (Biblioteca tineretului a „Asociațiunii” nr. 7) 6 fileri.
3. Alexandru St.: Teatru, basme și poezii. C. Sfetea. București 1910, 2 cor.
4. Alexandri V.: Movila lui Burcel. (Biblioteca copiilor nr. 23), Brașov 4 fil.
5. Alexandri V.: Penes Curcanul. (Biblioteca copiilor nr. 1). Brașov 4 fil.
6. Alexandri V.: Povestea unei păsăruice (Biblioteca copiilor nr. 7). Brașov 4 fileri.
7. Alexandri V.: Opriseanul (Biblioteca copiilor nr. 9). Brașov 4 fil.
8. Alexandri V.: Sentinela română. (Biblioteca școlară nr. 5) Sibiu, 6 fil.
9. Alexandri V.: Balade populare (Biblioteca școlară nr. 3) Sibiu, 6 fil.
10. Băcșoanul Nicodim: Cum se întore rândunelele acasă. (B.l. tineretului nr. 9) 4 fil.
11. Basme alese pentru copii. C. Sfetea. București. (Pentru copiii dela orașe, 1-50 cor.

12. Boiu N.: Indreptarea școlarului stricat. (Biblioteca copiilor nr. 28) 4 fil.

13. Boureanu Eugen: Povestea lăcrimioarei, 1-30 cor.

14. Codreanu Ana: Suflete de copii. Tip. Pavlovici. Craiova 80 fil.

15. Columb D-na: Istorieară. Trad. de D. Stăncescu. (Biblioteca pentru toți nr. 17) 30 fil.

16. Constanța de Dunca-Schiau: La Alma. Povești nouă pentru copii dela oraș. Tipografia arhidiecezanală 1881, 1 cor.

17. Dariu I.: Doi frați și două surori. (Biblioteca copiilor nr. 21) 4 fil.

18. Declamări din autorii români. Blaj. Tipogr. semin. arhid. 40 fil.

19. Defoș Daniel, Robinson, trad. de R. Rosetti. Sfetea. București 1-50 cor.

20. Defoș Daniel, Robinson, acelaș, cu ilustrațiuni 3 cor.

21. Delatissima, 100 basme și istorioare pentru copii, 2-50 cor.

22. Din lumea paserilor. (Biblioteca școlară nr. 4) Sibiu 6 fileri.

23. Dogariu D.: Angheluș fecior de împărat. (Biblioteca copiilor nr. 27) 4 fil.

24. Dragoslav Ioan: Flori și povești. (Biblioteca „Steaua” nr. 25) Sfetea, București, 20 fil.

25. Dulfu P.: Legenda Țiganilor (Bibliot. pentru toți nr. 70, 30 fil.

26. Dulfu P.: Princesa fermecată. (Biblioteca populară a Tribunei nr. 37) 1-20 cor.

Cred deci, că cele până aci atinse vor fi destulă dovadă, că nu sunt chiar împrejurările politice cauza regresului nostru, ci că cauzele reului trebuie să fie altele, că ele zac aiurea. Destul însă, că soarta atinsă mai sus a făcut, că poporul nostru dela orașe s'a împuținat foarte mult. Bisericele române dela orașe, de ambele confesiuni, cari sunt totatătea monumente străbune, din an în an devin tot mai lipsite de popor, tot mai goale. Ba durere, am ajuns până acolo, încât în mai multe comune bisericesti române, atât din părțile Ungariei, cât și din ale Transilvaniei, vedem și dulcea noastră limbă periclitată. Am ajuns să vedem noi înșine, cum în unele, ca de exemplu în Bichiș, Sențeș, Oradea-mare, etc. toate pertractările epitropiei, comitetului și ale sinoadelor parohiale, decurg numai în limba maghiară, căci pe cea română majoritatea, fruntea poporului, nu o mai vorbește.

Ceeace am arătat despre decăderea alor nostri prin orașe, cu adâncă durere trebuie să notăm, că acum începe a se ivi și prin satele noastre românești. Sau cu alte cuvinte, reul ce a stricat pe ai nostri la orașe, a început a se transplanta la ai nostri de pe la sate. Am ajuns să vedem cu ochii nostri, cum decade și poporul nostru dela țară. Am ajuns să vedem, cum ai nostri, cu o necuprinsă ușurime într'o nefericită măsură își înstrăinează casele și moșiorele remase lor dela părinți, cum ocupă alții acele vetre și cămine, cari de secole erau românești. Am ajuns să vedem, cum ai nostri, odinioară economi buni și cu stare, devin cu grămada lucrătorii cu ziua în holdele și la casele streine, chiar în casele și pământurile ce erau ale lor mai înainte; cum ajung până și diregătoriile satelor românești în mâni streine, și apoi cum acei streini să ingerează până și în trebile noastre bisericesti, dela alegeri de epitropi, până la cele de învățători, preoți, și chiar de protopopi, astfel, încât dacă va merge tot așa, se va putea calcula fără multă știință matematică timpul, în care vom avea a deplânge decăderea noastră totală și la sate, ca și la orașe.

Se știe, că poporul sărăcit devine proletar, iar ca atare el se împrăstie în toate părțile, ca făina orbului, încât nu-i mai pasă de legăturile comunale și sociale, și apoi nu mai poate susține biserici, școli, nici episcopii și mitropolii, și în fine nu mai este capabil nici de idei și virtuți înalte, deci nu mai păstrează nici iubire față de patrie și națiune. De unde eu de nou afirm și susțin, că aceasta soartă a poporului nostru nu poate fi rezultatul tendințelor politice, precum se pre-

tinde prin unii, căci este prea în contra tuturor scopurilor statului și legilor minții sănătoase.

Deși am atins relele arătate numai ca prin treacăt, ca pe unele peste tot cunoscute, totuși țin, că deja în cât am atins se cuprinde prea destul îndemn, pentruca cei chemați să le iee în mai deaproape considerațiune, să le examineze bine, ca se afle adevărata lor realitate, să le afle cauza sau originea, și să caute modul sau medicina de a le vindeca, până se mai poate.

Spre acest scop, pentruca și eu din a mea parte se nu rămân numai pe lângă descoperirea relor și respective a reului celui mare, ce neapărat trebuie să se nască din concurența celor multe mai sus atinse, ci se contribuiesc, după puterea mea, la vindecarea mai cu succes a acelora și a acestuia, aflu de lipsă a mă ocupa mai cu deadinsul cu natura împrejurărilor, pentru a da de rădăcina adevărată a acelor rele, ca să le găsim o medicină bună și să le stărpim cu o oră mai înainte.

Indată ce omul începe să mediteze asupra stării triste și decăzute a unui popor, îi se obrude întrebarea:

II. Care să fie cauza acestei stări? Care să fie cauza decăderii noastre?

Special cu privire la starea noastră tristă, la starea poporului nostru, ni se obrude întrebarea, cari să fie cauzele, că acest popor, chiar pe timpul celui mai serios progres la alții, decade repede și se împuținează? Cari se fie cauzele, că poporul nostru a scăpat atât de mult pe la orașe, și că sărăcește pe zi ce merge și pe la sate? Cari se fie cauzele, că el în mare parte a ajuns astăzi servitor altora, mai mult ca înainte de 1848, când era în jobăgie? Care să fie cauza, că străinii veniți numai eri-alaltăeri între noi au ajuns până întru atâta deasupra noastră, încât să ne desmoștenească cu ușurință, chiar cu voia noastră, să ne scoată până și din căminurile părințești și astfel să domnească peste poporul nostru și peste cele mai sacre interese ale acestuia?

Când amintesc de «străini», sunt prea departe de a înțelege națiunea maghiară, astăzi domnitoare, aflătoare în fruntea afacerilor în patrie, ori vre-o parte a poporului ei. Poporul, și respective națiunea maghiară, de atât de lung timp cu noi pe acest pământ, știu bine că nu numără între streini. Sub streini înțeleg eu pe cei ce numai de curând, de câteva decenii, mai vartos dela clădirea drumurilor fierate au venit și s'au așezat între noi. Înțeleg pe aceia, cari până eri alaltăeri erau în condițiuni mult mai rele decât

noi, fără pic de moșie și fără nici un drept politic, și cari astăzi, prin munca și istețimea lor și prin speculațiuni de tot felul și-au câștigat mulțime de averi și și-au făcut servitori cu miile dintre Românii noștri, servitori, cari nu lucră pe tocmeală de 52, sau 104 zile, ca în timpul jobăgiei, ci lucră în an câte 365 zile, iar alții toată viața lor. Și încă pentru ce preț lucră? Tocmai pentru atâta, cât au de lipsă ca să-și susțină beata amară de viață de pe o zi pe alta!

(Va urma).

Proiect de lege

despre alegerea de deputați în camera țării.

Proiectul de lege, pe care l-a prezentat dieței în ședința de Mercuri domnul deputat naționalist român Dr. Ștefan C. Pop, în numele deputaților naționaliști, e de cuprinsul următor:

§ 1. Drept de alegător la alegerile de deputați în cameră, are fiecare cetățean de stat, fără deosebire de sex, care a împlinit anul al douăzeci și patru al etății.

§ 2. Dreptul de alegător îl poate exercita numai acel alegător, care e luat în lista alegătorilor.

§ 3. Nu pot exercita dreptul electoral și nu pot fi luați în lista alegătorilor:

1. Ofițerii, preoți și militari, găgiștii neînșirați în lista de rang și soldații puterii armate, respective ai gendarmăriei, aflători în serviciu activ permanent sau provizor, înțelegând aici și pe cei concediați provizor, neînțelegând însă aici pe acei membri ai puterii armate, cari după obligământul legal fac deprinderi de arme (de serviciu) și spre acest scop se află în timpul hotărât în serviciu activ.

2. Membrii ficiorimeii din poliția de stat, municipală sau comună.

§ 4. Nu poate exercita dreptul de alegător, deși e luat în listă:

1. acela, a cărui minoreitate s'a prelungit,

2. cel alienat, slab la minte, sau surdomut, dacă nu se poate înțelege cu semne,

3. cel ajuns în concurs, sau pus cu putere de drept sub curatelă pentru risipă,

4. cine se împărtașește de milă publică, sau de ajutor public, respective s'a împărtașit și nu a trecut un an dela ziua de când a încetat a se împărtași. Nu e eschis însă acela, care primește ajutor sau rentă din casa de ajutorare a bolnavilor, a nenorociților, a invalizilor, sau din altfel de casă, cine a primit ajutor din cauza vreunei catastrofe elementare, în fine acela, al cărui copil se împărtașește de stipendii, ori a fost dispensat de plățirea didactului sau a taxei de examen;

5. cel ce pentru beție, prin care a provocat scandal public, a fost condamnat cu putere de drept în curs de doi ani cel puțin de douăori, și dela împlinirea ultimei pedeapsă sau dela prescripțiunea aceleia n'a trecut încă un an;

6. acela, al cărui drept de alegător a fost suspendat prin hotărârea judecătoreșii investite cu judecatură asupra validității alegerilor, sau prin hotărârea judecătoreșii ordinare;

7. cel condamnat la pedeapsă de închisoare pentru crimă sau delict, dela ridicarea la valoare de drept a sentinței până

la împlinirea sau prescripțiunea pedepsei date, — cu excepțiunea cazului, dacă pedeapsa e suspendată condiționat, sau s'a iertat prin grația regelui; cei ce se află în libertate condiționată; cel pus în închisoare de investigație cu hotărâre judecătorească valabilă;

8. cel condamnat în mod valabil la suspendarea exercițiului drepturilor politice, în timpul determinat în sentință.

§ 5. Dreptul de alegător se poate exercita numai în persoană.

Fiecare alegător are un vot.

Exercițiunea dreptului de alegător e obligatoare.

§ 6. Deputat în cameră poate fi acela care are dreptul de alegător și îl poate exercita, a împlinit anul al 30 al etății și nu e exchis dela alegibilitate.

§ 7. Nu poate fi ales de deputat în cameră:

1. cel ce în timpul dintre fixarea alegerilor și alegeri a fost aplicat la judecătoria reg. cercuală, sau la tribunalul reg. ca membru al aceleia, în acel cerc de alegere, care în parte sau întreg se află pe teritoriul respectivei judecătoreșii reg. cercuale sau al respectivului tribunal reg.;

2. cel ce în termenul amintit în punct 1. a fost prim-pretor, pretor, căpitan de poliție în oraș cu drept de municipiu sau cu magistrat regulat, în acel cerc care în parte sau întreg se află pe teritoriul respectivului cerc sau oraș;

3. gagistul puterii armate, care se află în serviciu activ permanent, sau provizor.

§ 8. Alegerea deputaților la dieta țării se face după cercuri electorale.

Fiecare cerc alege un deputat.

§ 9. Numărul cercurilor electorale se determină în raport cu numărul populațiunii astfel, ca cel mult 50.000 locuitori să alege un deputat.

La împărțirea cercurilor electorale este a se lua în considerare dislocația geografică a naționalităților și prin urmare sunt a se forma cercuri de naționalități teritorialecește separate.

În acelea părți ale țării, unde locuiesc mai multe naționalități amestecate și din cauza aceasta limitarea teritorială după naționalitate a cercurilor nu e posibilă, din alegerii aparținători la singuraticile naționalități sunt a se forma cercuri electorale separate pe bază de liste deosebite.

§ 10. Stabilierea cercurilor electorale pe baza dispoz. (ților cuprinse în ș-ul precedent se va norma în lege deosebite.

§ 11. Cercurile electorale se împărțesc în cercuri de votare.

Fiecare comună formează un cerc de votare de sine.

Acele comune, în care numărul alegătorilor trece peste 500, sunt a se împărți în mai multe cercuri de votare de câte 500 alegători.

Votarea se face în singuraticile comune.

§ 12. Cercurile de votare se stabilesc tot la 5 ani prin comisiunea centrală pe baza listei alegătorilor din anul precedent, după ascultarea reprezentanței din respectiva comună (adunării municipale).

§ 13. Pentru compunerea și rectificarea anuală a listelor de alegători, cum și pentru pregătirea alegerilor de deputați este a se constitui o comisiune centrală în fiecare municipiu, apoi în fiecare oraș cu magistrat, care singur alege deputat.

§ 14. Comisiunea centrală constă afară de președinte din 12 membri acolo, unde competența ei se extinde peste un cerc electoral, din 18 membri, unde sunt două cercuri, 24, unde sunt trei cercuri, iar dacă sunt mai multe decât trei cercuri, după fiecare cerc, mai departe încă din câte 2 membri.

În comisiunea centrală sunt a se alege din fiecare cerc electoral cel puțin doi membri.

§ 15. Președintele comisiunii centrale în municipiu e primul funcționar al municipiului, în oraș cu magistrat e primarul, în cerc electoral compus din două sau mai multe orașe cu magistrat primarul orașului de sediu al comisiunii, sau locțiitorul legal al aceluia.

Notarul comisiunii centrale și locțiitorul lui e designat în fiecare an de președinte dintre notarii municipiului, în cerc electoral compus din două sau mai multe orașe cu magistrat dintre notarii orașului de sediu al comisiunii. Notarul în această calitate nu e membru al comisiunii centrale.

§ 16. Membru al comisiunii centrale poate fi ales numai acela, care e luat în lista alegătorilor vreunui cerc electoral de pe teritoriul respectivului municipiu (oraș cu magistrat), sau e membru al adunării municipale respective.

(Va urma).

27. Edmondo de Amicis: Inimă de copil. (Pentru copiii dela orașe) (Bibl. pentru toți) 1-20 cor.

28. Eminescu M.: Făt frumos din la-crimă. Ciurcu 1901, 20 fil.

29. E. P. A fost odată. Șase povești pentru tinerime. Ciurcu 1905, 20 fil.

30. Fundescu J. C.: Basme. (Bibl. pentru toți nr. 501-502) 60 fil.

31. G. H.: Poezii pentru copii. C. Sfetea. București 1908, 1-50 cor.

32. Hoffmann Franz: Loango. Povestire prelucrată de T. V. Ștefan. Suceava, 1886, 90 fil.

33. Împăratul Rogojină. (Bib. școl. nr. 7) Sibiu 6 fil.

34. În noaptea sfântă. (Biblioteca școlară nr. 8, 6 fil.

35. Iosif St. O.: A fost odată, (Biblioteca românească. Socec nr. 38) 30 fil.

36. Ispirescu P.: Bălaurul cu șapte capete. (Bibl. tin. As. nr. 8) 8 fil.

37. Ispirescu P.: Ariciul și vulpea. (Bibl. copiilor nr. 12) 4 fil.

38. Lăpădat D.: Copilul cerșitor. (Bibliot. copiilor nr. 12) 4 fil.

39. Lăpădat D.: Costea ciobanul și mama lui. (Bib. copiilor nr. 15) 4 fil.

40. Maior A. O.: Biblioteca copiilor. 3 vol. Ed. Luceafărul. Sibiu (p. copii dela oraș) 1-50 cor.

41. Marian S. Fl.: Tolpa și Ștefan Vodă. (Biblioteca copiilor nr. 2) 4 fil.

42. Marian S. Fl.: Povești din Bucovina. Suceava 1897 60 fil.

43. Marian S. Fl.: Legende. (Bibliot. școlară nr. 1) Sibiu 6 fil.

44. Mera I. T.: Ce n'a fost și nu va fi. (Biblioteca populară a Trib. nr. 3) 8 fil.

45. Mera I. T.: Cenușoata. (Biblioteca școlară nr. 2) Sibiu 12 fil.

46. Moldovan Silvestru: Fica a nouă mame. (Biblioteca „Tribunei“ nr. 9) 28 fil.

47. Moldovan Silvestru: Lumea proștilor. (Bibl. populară Tribuna nr. 30) 10 fil.

48. Moldovan Silvestru: Povești. (Bibliot. pop. Trib. nr. 63) 16 fil.

49. Moldovan Silvestru: An-împărat și fetele lui. (Bibl. pop. Trib. nr. 61) 20 fil.

50. Moldovan Silvestru: Nichita Balica. (Pentru elevii din cl. VI.) (Bib. „Foi Pop.“) 20 fil.

51. Negruzzi C.: Meșterul orb, Luminărică. (Bibi. tineretului a Asociaț. nr. 3) 6 fil.

52. Onu I.: Versuri pentru copii. Socec. București 1897, 1 cor.

53. Panțu Z.: Tei legănat. Ciurcu. Brașov 1911, 12 fil.

54. Pann A.: Urmările limbuței. (Bibliot. copiilor nr. 23) 4 fil.

55. Picături de apă. (Bibl. copiilor nr. 22) 4 fil.

56. Pinteș Viteazul. (Pt. clasa VI.) Ciurcu. Brașov, 16 fil.

57. Pompiliu M.: Marcu și Turcu. (Bibl. copiilor nr. 23) 4 fil.

58. Pop Reteganul I.: Stan Bolovan. (Bibliot. cop. nr. 4) 4 fil.

59. Pop Reteganul I.: Norocul și min-tea. (Bibl. copiilor nr. 19) 4 fil.

60. Povești de Crăciun. (Biblioteca pentru toți nr. 26) 30 fil.

61. Preumblări prin lume. Europa. Socec. București, 1-50 cor.

62. Preumblări prin lume. America și Oceania. Socec. București, 1-50 cor.

63. Pr.horul. (Biblioteca școlară nr. 6) Sibiu, 6 fil.

64. Prișcu Radu și Didi Mușlea: Povestiri pentru tinerime. Brașov. 2 vol. à 12 fileri.

65. Rebreanu V.: Armeanul negustor. (Bibl. copiilor nr. 18) 4 fil.

66. Robinson Crusoe. (Bibl. pentru toți nr. 262) 30 fil.

67. Sadoveanu M.: Vestitorii. (Bibl. tineretului nr. 2) 6 fil.

68. Sandu-Aldea: Doi călărași. (Bibl. tin. a Asociațiunii nr. 5) 6 fil.

69. Sma Gr. a lui Ion: Din bătrâni. Bibl. populară Tr. nr. 16, 16 fil.

70. Teodorescu S. Chirleanu: Povestiri populare. Ciurcu. 1899, 16 fil.

71. Vancu P.: Ioniță. (Bibl. copiilor nr. 34). Brașov, 4 fil.

(Va urma).

NOUTĂȚI.

Botezul principelui Mircea. Micul principe român *Mircea*, va primi taina sfântului botez, după legea greco-ortodoxă în 20 Ianuarie v. (2 Februarie nou). Actul botezului se va săvârși în palatul regal din București, prin însuși I. P. S. Sa, Mitropolitul-Primate al României *Conon*. Nași vor fi: Maiestatea Sa, Împăratul Germaniei Wilhelm II, reprezentat prin al doilea ori al treilea fiu al său, și M. Sa, Regele Carol al României, bunicul micului principe.

Serbarea hramului școlar în Zernești. Luni, în ziua sf. Ioan Botezătorul, a avut loc în edificiul școlii din Zernești serbarea hramului școlar în cadrele unui program ales și în fața unui public foarte numeros. Serbarea a fost deschisă de directorul școlii *Pompiliu Dan*. Elevii și elevele claselor superioare și ale școlii de repetiție economice sub conducerea inv. *Nic. Spârchez* au executat în cor frumos mai multe cântece potrivite. S'au recitat poezii de elevii tuturor claselor, iar inv. *Valeriu Pană* a rostit discursul ocazional. Discursul acesta atât prin forma sa aleasă, cât și prin bogăția ideilor și a adevărilor pedagogice sociale cuprinse într'ansul a produs o profundă impresie asupra tuturor ascultătorilor, cari au felicitat călduros pe sincerul și entuziastul vorbitor. Serbarea a fost încheiată printr'o vorbire a protopopului *I. Hameș*, la propunerea căruia cei intruniți la serbare au trimis o adresă omagială de felicitare Escelenței Sale Mitropolitului *Ioan Meșianu*. — n.

Trecere la creștinism. Luni dimineața, în ziua sfântului Ioan Botezătorul, au fost botezați în București în biserica sfântului Nicolae Șelari, domnul și doamna *Flachs*, până aci ambii israeliți. Ca nași au funcționat domnii: *Paspali*, directorul băncii *Marmarosch Blanck et Comp.* (al cărei funcționar superior e dl *Flachs*), și *Andronescu*, magistrat în Buzău. La botez a asistat multime mare de lume, compusă în majoritate din — israeliți.

Cel mai mare vapor. În 7 Mai c. își va face prima călătorie vaporul *Imperator*, din Cuxhaven la Newyork. Vaporul *Imperator* este cel mai mare vas ce există, și întrece chiar și pe nenorocitul *Titanic* cu cinci mii de tone. Cu prilejul primei călătorii, mai multe țări europene vor fi reprezentate prin produsele lor speciale. Austria va furniza prăjituri și zaharicale, Ungaria vin de Tokaj, Suedia vestitele hors d'oeuvres, Rusia cre și supe, Germania vinuri de Rin, Franța delicatose și șampanie, Italia fructe.

Controlarea materiei de cetit. În ministerul cultelor din Prusia se pregătește un apel îndreptat către părinți, cu scop ca pe viitor să se controleze mai bine materialul de cetit în viața extrascolară a tinerimii de ambe sexe, deoarece școala nu poate împiedeca cetirea cărților rele, dacă casa părintească nu-i dă ajutorul trebuincios.

Navigabilitatea Murășului. Ministrul de agricultură contele *Serényi* a răspuns memorandumului înaintat de camerele de comerț din Arad, Brașov, Cluj, Murăș Osorhei și Seghedin cu privire la regularea Murășului. În răspunsul său ministrul declară, că poziția bugetară ce li stă la dispoziție, va căuta să fie urcată în alți viitor la un milion de coroane; prin aceasta lucrările începute între Conop și Seghedin se vor termina cât mai curând, și apoi se va urma cu regularea mai departe a Murășului.

Retorica la universitate. La facultatea de litere din Budapesta se vor ținea în semestrul nou al anului curent mai multe cursuri de retorică. Subiectul cursurilor este: tehnica artei de a vorbi corect, rostirea clară și frumoasă, desvoltarea facultății oratorice, deprinderea în recitare, gesturile oratorului, precum și vindicarea greșelilor de oratorie. Pentru lecțiile de retorică se dovedește un interes deosebit mai ales la tinerimea, care se pregătește în științele politice.

† **Lazăr Comșa**, învățător pensionat în comuna Mândra, membru al comitetului parohial și protopresbiteral, al reprezentanței comunale și al mai multor societăți culturale, după lungi și grele suferințe, fiind împărțit cu Sf. Taine, a decedat Joi, în 10 Ianuarie v. c. la 7 ore dimineața, în al 63-lea an al etății și în al 41-lea an al fericitei sale căsătorii. A fost înmormântat Sămbătă, în 12 Ianuarie v. c. la 1 oră p. m. în cimitierul din Mândra. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Din **Bistrița** ni se scrie, că noul președinte al fondurilor grănicerești născădăne a fost ales cu mare însuflețire în persoana harnicului avocat *Dr. Vasile Pahone*.

Legea privitoare la imigrare. Noua lege a Statelor unite hotărăște ca cei ce se așează în America să știe cetii în limba lor maternă. Excepție dela regula aceasta fac văduvele, soțiile și persoanele femeiești nemăritate. Darea de cap pentru emigranți s'a urcat la cinci dolari, în loc de patru ca până acum.

Bărbat scump. Doamna *Henri Harrys*, văduva unui director de teatru, a improceștat societatea de navigațiune *White-Star-Linie*, și-i pretinde o despăgubire de 4 milioane coroane pentru bărbatul său mort în catastrofa *Titanicului*.

Amnestie. Comitetul pentru organizarea jubileului *Romanov* a făcut în consiliul ministerial al Rusiei o propunere cu privire la acordarea unei largi amnestii. Pentru crime politice și delictive de presă se va reduce pedeapsa sau se va acorda o amnestie întreagă. Excepție formează indivizii cari au luat parte la atentate teroristice.

Impotriva cremațiunii. Mai mulți episcopi din Germania vor lua poziție împotriva propagandei arderii cadavrelor. O pastorală ce va apărea la începutul postului Paștilor se va ocupa cu afacerea crematoriilor.

După 50 de ani. Serbări comemorative s'au ținut în 22 Ianuarie 1913 în Lemberg, când s'au împlinit 50 de ani dela izbucnirea ultimei revoluții polone. Națiunea, care a avut un strălucit trecut, și a cărei cultură a învârit vită țârlilor românești de peste munți, a fost la 1863 de nou subjugată de colosul dela nord. Revoluțiunea a costat viața la treizeci de mii de poloni; conducătorii au fost parte executați, parte exilați în câmpiile de zăpadă ale Siberiei, — pe acești din urmă *Alecsandri* i-a nemurit în poezia *Pohod na Sibir*.

Expediție nouă polară. Roald Amundsen a sosit săptămâna trecută la Newyork, unde i s'au făcut mari ovățiuni. Descoperitorul polului sudic a făcut interesante comunicări privitoare la planul unei expediții la polul nordic în vara din 1914. Expediția va pleca în Iunie anul viitor și va dura cel puțin cinci ani. În acest timp Amundsen speră să ajungă la polul de nord. Călătoria are să se facă tot pe corabia *Fram*, care acum se găsește întreagă și sănătoasă la Buenos-Aires.

† **Ilie Tanase** învățător, și absolv. de teologie, a decedat în 24 Ianuarie n. c. după grele suferințe, în etate de 27 ani, și a fost înmormântat Duminecă în 26 Ianuarie d. a. la 1 oră, în Ighiu. Odihnească în pace!

A 25 a însoțire de credit Raiffeisen. Tribunalul r. din Sibiu a luat la cunoștință cu aprobare statutele însoțirii de credit sătești sistem *Raiffeisen* din comuna *Vurpăr*, înființată cu prilejul întrunirii agricole, ținute de Reuniunea română agricolă sibiană acolo. Aceasta este a 25 a însoțire *Raiffeisen* cu firmă în protocolat în comitatul Sibiu. Însoțirea din *Vurpăr* a aderat la „Centrala însoțirilor”, proiectată de numita Reuniune.

În amintirea iubitorilor răposați. Implinindu-se un nou aniversar dela moartea mult regretatei *Adelina Tăcdeanu*, n. *Olteanu*, neconsolată soră a decedatului, dna *Mioara Dr. Giuriadi*, soție de medic în Craiova, dăruiește intru vecinica odihnă a ei, 10 cor. la „Fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea școlărilor” (calfelor fără lucru).

Școlare. Ziarul *Internaționale Pol-Korr*. scrie, că școlile primare din Prusia au fost cercetate în 1911 de peste 10 milioane de copii. Numărul învățătorilor în 1911 era de 187 mii. Școlile s'au sporit în ultimii zece ani cu 1370. În Berlin pe fiecare învățător se vin 39 de e'evi, în Bavaria 56, în Saxonia 54, în Silezia prusiană 63.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la meserii, au mai dăruit: *Candin Comanescu*, contabil, 1 cor., *Lazar Hedu*, măestru zidar, *Petru Sabău*, abs. în teol., *Partenie Ungur*, cand. de preot, *N. Octavian*, câte 20 bani, *Vasile Runceanu*, paroh (Așintș), 1 cor., *Patriciu Curea*, paroh (Ocna-Sibiului), 30 bani, *Trandafir Dragomir*, paroh (Arpașul de jos), 50 bani, *Ilie Beu*, paroh (Apoldul inf.), 1 cor. și *Eugenia Tordășianu*, profesoară, 10 bani. Starea fondului 1,437'26. Pentru prinos a duce calde mulțumite, în numele comitetului „Reuniunii școlărilor români sibieni”: *Vic. Tordășianu*, prezident.

Aviz. Am onoare a aduce la cunoștință, că mi am deschiș cancelaria advocațională în Iliu-Mureșana — Marosillye, în piața. Iliu-Mureșană — Marosillye, Ianuarie 1913. Cu stimă: *Dr. Simeon Dragomir*, avocat.

Icoana cu chipurile lui Horia, Cloșca. *Crișan* a fost scoasă de sub tipar. E o icoană națională, lucrată cu multă grijă în colorii și se află de vânzare la „Librăria Națională” S. Bornemisa din Orăștie (Szászváros). Icoana capilor revoluției dela 1784 e făcută după chipurile care se află în Muzeul-Brukenthal din Sibiu, chipurile de pe vremea lui Horia, făcute de un pictor de atunci la cererea guvernatorului Ardealului, ca să rămână chipul răsculătorilor țărani. De pe acele tablouri din Muzeu s'a luat fotografie, iar după fotografie a făcut librăria icoana asta. Așadar e chipul cât se poate de credincios al eroului Horia și al soților sei. Se poate căpăta pentru suma de 2 cor. 50 fil. franco, iar franco recomandat (când e sigur că nu se perde pe poștă) pentru 2'75 cor. Cei cari comandă la un loc 10 bucăți le capătă în loc de 27'50, cu numai 21 cor. Tot acolo se capătă și tot cu acel preț: „Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia”. Cine comandă amândouă chipurile de-odată cruță cheltuiala de poștă la unul din ele! Cu 4 cor. 70 fil. (în loc de 5 cor.) le capătă pe amândouă franco, sau cu 4 cor. franco-recomandat, în loc de 5'50. Adresa: „Librăria Națională” S. Bornemisa Orăștie—Szászváros.

PARTEA LITERARĂ.

Anuar Pedagogic.

O publicațiune de mare însemnătate pentru învățătorii și profesorii școlilor românești a ieșit zilele acestea de sub tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu. Este *Anuarul Pedagogic* pe 1913, publicat de *Dr. Onisifor Ghibu*.

Din prefața volumului ce o vom reproduce mai jos, se va vedea scopul urmărit de această lucrare, care în felul său este cea dintâi în literatura pedagogică română.

Cartea, destul de voluminoasă, cuprinde șase capitole, și anume:

I. *Studii pedagogice*, scrise de celebrii învățați germani *Rein*, *Natorp* și *Foerster* anume pentru anuarul românesc;

II. *Oameni și idei*, articole de *Dr. O. Ghibu*, între cari însemnăm: *N. Iorga* ca educator, *Vasile Stroescu*, *Lipsa* de învățători;

III. *Chestiuni și probleme*: O peme-nire a culturii noastre, Congresele internaționale și noi. Ce e educația patriotică în Ungaria? ș. a.;

IV. *Circularare și instrucții* privitoare la învățământ;

V. *Școala românească în anul 1912*, articole de *Dr. O. Ghibu*;

VI. *Cărțile de literatură pedagogică*, apărute în anul 1912.

Prețul unui exemplar este 2'50 coroane, pentru România 3 lei. —

Iată acum prefața primului Anuar pedagogic, pentru care învățătorii și profesorii români vor arăta, sperăm, interesul cuvenit:

„Mulți bărbați de școală de ai noștri au cerut, de o vreme încoace, cu tot mai mare insistență publicarea unui „Anuar pedagogic” românesc, adică a unei cărți care să dea lămuriri și îndrumări pedagogice temeinice cu privire la trebuințele vieții noastre școlare de astăzi și o icoană a strădărilor actuale ale școlii românești. O astfel de publicațiune are, în adevăr, un rost însemnat și cu totul deosebit de acela, pe care-l au monografiile pedagogice și revistele pedagogice. Fără ca să trateze pe cele mai largi baze posibile, o singură chestiune, cum fac monografiile pedagogice, și fără a cuprinde în mod fragmentar un număr nesfârșit de chestiuni variate de ordin mai mult sau mai puțin efemer, Anuarul pedagogic urmărește scopul de a grupa toate chestiunile pedagogice cari au vreo legătură oarecare cu timpul și cu împrejurările noastre, în jurul unui singur punct de vedere superior. El vrea să creeze o unitate de vederi și de convingeri — și aceasta, în împrejurările haotice de astăzi, n'o pot face nici monografiile, nici revistele pedagogice.

Din parte-mi m'aș fi bucurat dacă s'ar fi găsit altcineva, care să realizeze această justă dorință a oamenilor noștri de școală, căci prin aceasta ar fi adus de sigur anumite foloase școlii noastre. Dar fiindcă nimeni n'a luat asupra sa această sarcină, am crezut că fiecare an ce trece de geaba, e o mare pierdere și, deci, am dat eu acest Anuar, care, sunt convins că răspunde unei necesități reale a vieții culturale românești.

Altul poate ar fi întocmit altfel acest Anuar. Poate că ar fi apelat la toți peda-

gogii noștri, cerându-le colaborarea și lăsându-le libertatea de a trata subiecte cu totul diferite. Pentru început, părerea mea a fost că o astfel de lucrare n'ar fi putut fi destul de unitară, și deci n'ar fi putut fi ceea ce trebuia să fie. Acest cel dintâi Anuar am ținut să cuprindă o serie de studii, cari să se grupeze toate în jurul unei singure idei principale — și cred că fiecare cetitor atent va și putea descoperi, fără nici o greutate, această idee, care e motivul conducător al întregii lucrări.

Acest Anuar consideră în prima linie împrejurările și trebuințele școlii românești din Ungaria. Cu toate acestea, el cuprinde și câteva studii de interes pedagogic pentru școala românească de pretutindeni. Articolele pe cari marii pedagogi germani de astăzi, *dd. W. Rein*, *P. Natorp* și *Fr. W. Foerster* au avut amabilitatea a mi le trimite pentru această publicațiune — articole traduse în românește de mine, — sunt de o valoare egală pentru toți cetitorii cari vor să se lămurească, din cea mai competentă parte asupra problemelor mari ale Pedagogiei. Mulțumesc și aici acestor iluștri reprezentanți ai științei educațiunii pentru bunăvoința, cu care s'au angajat să colaboreze la o lucrare pedagogică românească, cum e cea de față.

Dacă acest Anuar va fi primit cu interes din partea acelor pe seama cărora s'a scris, el va putea apărea în viitor în condiții cu mult mai bune, apropiindu-se de publicațiunile similare străine. Pentru anul viitor chiar am de gând să cer colaborarea mai multor pedagogi români, așa ca Anuarul să poată deveni în toate privințele o icoană a vieții pedagogice românești. Mă măgulesc cu speranța, că nu voi fi lipsit de concursul acelor, dela cari școala și cultura românească e în drept să aștepte, sub toate raporturile, îndrumări și împintări, și cred că publicațiunea aceasta, începută în aceste condiții modeste, va putea deveni tocmă prin acest ajutor, o publicațiune indispensabilă fiecărui învățător și profesor român. Dela ea aștept să creeze unitatea de vederi și de convingeri atât de necesară tagmei educatorilor, chemată a lupta împotriva celui mai vechiu și mai îndărătnic dușman care e: *ignoranța*.”

Să contribuim la fondul ziaristilor români din Ungaria! Orice dar este a se trimite la adresa „Institutului de credit și econ Ardeleană” în Orăștie-Szászváros.

Cărți și reviste.

Cosinzeana. A apărut revista literară ilustrată săptămânală „Cosinzeana” Nr. 4 din 1913, cu următorul cuprins: A. C. Cel dintâi autor lămon, artic. — *Mihnea Olmaz*: Cântec de pierdevar, poezie. L. Rebreaun: Armeanul, armeanca și clubul, schiță. Dr. Biedenkapp — N. N. Botez: invenție luntrei, povestire. I. Bura: Cântec, poezie. T. L. Blaga: Radiul și cometele, articol. Lázár-Ciura: Floarea Betuliei, roman. Flori de o zi: ** Raymond Poincaré. Radu Mărgean: Nu voiu asculta... Cărți primite la redacție; ilustrații. Abonamentul e 12 coroane la an. Între abonatorii cari își plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, se sortează la sfârșitul anului 25 biblioteci à 10 cor.

Anunț. *)

Atrag atențiunea fraților mei colegi de seminar — aflători încă în viață — că în luna Iunie a. c. se împlinesc 40 de ani dela moartea marelui Arhieru Andreiu și dela terminarea studiilor noastre clericale, și-i întreb: Nu cumva află de bine, pentru sărbătorirea acestor două momente, să punem la cale o întâlnire la 15 Iunie a. c. în Sibiu, eventual și un pelerinaj la Rășinar?

Răspunsurile însoțite de propuneri concrete, și cu adresa corectă a trimitătorilor, le primesc cu drag.

Agnita, 10 Ianuarie 1913.

Ioachim Muntean,
protopop în Szentágota
Nagyküküllő vm.

Teatru.

Astăzi, Luni, în beneficiul artistului dramatic *Robert Lemny* se dă piesa „*Der Teufel*”, de *Molnár*, iar mâine, Marți, comedia „*Eine glückliche Ehe*”.

*) Onoratele redacțiuni ale foilor și revistelor noastre naționale sunt respectuos rugate, să binevoiască a reproduce acest anunț

Nr. 1171/1912.

(7) 2—3

Concurs repetiții.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III-a Lisnău (Lisnyó) cu fiiliile Bickfalău, Saciva și Sepsî Măgheruş, necurând nime nici la al doilea concurs se scrie de nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea ajutorului de stat.

Dela concurenți se pretinde a ști limba maghiară perfect.

Concurenții vor avea a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în Lisnău, prin gara Uzon, spre a cânta, cuvânta sau celebra, și a-și înainta documentele recerute în timpul arătat subsemnatului în Bereck, comitatul Háromszék.

Brețcu, 18 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. al Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parohial.

Constatin Dimian
protopresbiter.

Nr. 5383/1912 pret.

(9) 2—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de medic în cercul sanitar Polyán (cercul Szerdahely, comitatul Szeben), prin aceasta public concurs.

În cercul sanitar cu sediul Polyán se tin următoarele comune: Polyán, Ród și Zsinna.

Concurenții cari doresc se ocupe acest post împreună cu emolumentele statorite în Art. de lege XXXVIII din 1908, ca petițiile instruite cu documentele prescise în §. din Art. de lege XXXVIII, din 1908 documentând calificația și serviciul de până acum, să le înainteze la subscrierul până în ziua de 13 Februarie a. c. la 12 ore.

Cu provocare la pt. 2 din §. 7 al Art. de lege XXXVIII, din 1908 se fac atenți concurenții, că în cercul sanitar al Poianei, partea cea mai mare a locuitorilor vorbesc limba română.

Mercurea, la 8 Ianuarie 1913.

Dr. Bruckner
primpretorul cercului.

Nr. 10/1913. prot.

(10) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant dela școala confes. gr. or. română din Moșna, tractul Mediașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: a) Salar de 1000 cor., și anume: 208 cor. din cassa bisericeii; 5 stănjini de lemne de foc computați în 100 cor.; un pământ arător de clasa I. computat în 100 cor. și 592 cor. dela stat.

b) Cărtir în natură în edificiul școlii și grădina. Cvincenalele se vor computa numai după un serviciu de 5 ani la această școală.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite cu documentele recerute subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, având a se prezenta în una din Dumineci în biserică spre a-și arăta desertitatea în cântările bisericești, deobligat cel ales, a conduce cu elevii școlii cântările liturgice în Dumineci și sărbători precum și școala de repetiție și a cultiva grădina de pomări.

Cei cu cunoștințe muzicale vor fi preferați și pentru înființarea unui cor cu tinerimea adultă, va primi o remunerație deosebit de salariul învățătoresc.

Mediaș, în 4 Ianuarie 1913.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 394/1912.

(11) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în comuna bis. Valcele bune din protopresbiteratul Hațegului, se publică prin aceasta concurs din nou din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Jumătate din toate venitele stolare.

2. 1/3 parte din adău.

Cererile concursuale să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții — pe lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului — să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare la sf. biserică, spre a cânta, respective a celebra și cuvânta

Hațeg, la 10/23 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 903/1912.

(12) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa I-a Murăș-Uioara, devenită vacantă prin abdicarea protopresbiterului onorar și paroh Ioan Ghibu — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima înscriere în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post, care e a se ocupa definitiv la 1 Iulie 1913, — sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Reflectanții sunt poștiți a și subșterne cererile lor concursuale, instruite conform normelor din vigoare, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se prezenta, pe lângă restricțiunile regulamentare, la biserică spre a cânta, celebra și a face cunoștința poporului.

Turda, la 12 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășian
protopop.

Nr. 820/1912.

(8) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante Valeaiepi, în protopresbiteratul Geoagiului, în senzul ord. cons. Nr. 14 953 Bis. dela 18 Dec. a. c. prin aceasta se publică din nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile, pe lângă emolumentele fasonate în coala B. pentru congruă.

Reflectanții să-și înainteze rugărilor instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, având a se prezenta în comună (pe lângă restricțiunile regulamentare) pentru a face cunoștință cu poporul, a cânta ev. celebra.

Geoagiu, 28 Decembrie v. 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 637/1912.

(4) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător din parohia Orești, protopresbiteratul Lupșa, se scrie concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu postul acesta de învățător sunt:

a) Salar fundamental Cor. 1000 solvibil în rate lunare anticipate.

b) Cvincenalele legale.

Din salariul fundamental Cor. 300 se plătește dela cassa școlară, restul de 700 cor. salar fundamental, cum și toate cvincenalele se acoper din ajutor de stat, votat și beneficiat și până aci de învățător. Partea dela cassa școlară a salariului se pune în curgere îndată după ocuparea postului, iar partea salariului și toate cvincenalele ce le întregeste statul se solvesc învățătorului numai după lichidarea ajutorului de stat prin Domnul ministru și pe seama noului învățător.

c) Relutul legal de grădina cor. 20 solvibil dela cassa școlară.

d) Cărtir corespunzător în natură.

Pentru cazul înființării de cor bisericesc învățătorul poate conta și la alte favoruri din partea poporului. Datorințele învățătorului sunt cele normate în ordinele și regulamentele în vigoare.

Cererile de concurs înzestrate cu toate documentele recerute să se aștearnă subșterului oficiu prot. în termenul deschis. Alegerea va urma imediat după expirarea concursului.

Ofenbaia, (Aranyosbánya), în 18 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 951/1912.

(3) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de Cl. II-a Sirnea, protopresbiteratul Branului în urma ordinului P. V. Consistoriu arhidiecezan din 9 Octombrie a. c. Nr. 11916 bis. se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în Coala B. pentru întregirea dotațiunei preoțești dela stat.

Petenții au a-și înainta rugărilor instruite în senzul legii în termenul indicat la oficiul protopresbiterial și cu prealabila încunoștințare a subsemnatului și a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Zernești, în 26 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Bran în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. 822/1912

(6) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohiile a) Căienelul de sus și b) P.ștera, ambele de clasa a III-a, se scrie în urma ordinului consistorial Nr. 12 619 Bis., concurs repetiții cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt la amândouă cele cuprinse în coala B. despre întregirea venitului preoțesc dela stat.

Petenții au să-și înainteze cererile instruite în senzul legii în termenul deschis la oficiul protopresbiterial și să se prezinte în 8 zile mai înainte de alegere, în zi de Duminică ori sărbătoare la biserică pentru a servi, respective cânta și cuvânta.

Brađ, la 10 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zandrului.

Vasile Damian
protopresbiter.

Aviz.

Pentru biroul unei fabrici se caută un

corespondent isteț

cu scrisoare fluentă, pentru limbile române și maghiare. (14) 1—2

Ofertele sunt a se adresa administrațiunei noastre sub adresa (K. H.)

Aspirin-

(cunoscutul mijloc alinător de dureri) se substituie prin diverse preparate fără valoare. Ca să primiți produsul veritabil, cumpărați numai în forma Tablete de Aspirin în pachetarea originală conform desenului acesta, (un tub conține 20 tablete à 0,5 gr. prețul K 1-20 cu timbru Aspirin.

(3)

(418) 2—6

(2) 1

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călindarul arhidiecezan

pe anul 1913

cu Șematismul autentic al bisericeii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

◆ La 7 Expoziții publice cele dintâi premii! ◆

Veritabil numai

Șoșoni, slippers

Galoși
de Petersburg.

Singurii contrahenți:

Messtorff Behn & Co.

Viena I. (416) 10—10